

29. august 2024

Høring - Forslag til endringer i Omsetningsrådets regelverk i forbindelse med overgang til volummodell melk

Omsetningsrådet sender på høring forslag til endringer i Omsetningsrådets regelverk og retningslinjer, samt forslag til retningslinjer om informasjonsflyt i meierisektoren.

Høringsfristen er satt til **10. oktober 2024**.

Høringsuttalelsene sendes til Landbruksdirektoratet. Innspillene fra høringsinstansene vil bli brukt i forbindelse med Landbruksdirektoratets innstilling overfor Omsetningsrådet med forslag til endringer i Omsetningsrådets regelverk og retningslinjer, samt forslag til retningslinjer om informasjonsflyt i meierisektoren.

Høringsdokumentene blir også lagt ut på Landbruksdirektoratets nettside:
www.landbruksdirektoratet.no

Bakgrunn og prosess

Landbruks- og matdepartementet (LMD) og jordbrukets organisasjoner er enige om at målprissystemet for melk skal avvikles fra 1. november, og at volummodell melk skal innføres samtidig.

I den forbindelse har LMD sendt på høring forskriftsendringer som følge av overgangen. For nærmere omtale av endringene og bakgrunnen for disse vises det til proposisjonen til Stortinget fra jordbruksforhandlingene (Prop. 105 S 2023 – 2024), samt LMDs høringsbrev av 29. august 2024. Høringsdokumentene publiseres på:
www.regjeringen.no/no/dokument/hoyringar.

Det tas sikte på at endringene i LMDs og Omsetningsrådets regelverk skal tre i kraft fra samme tidspunkt, dvs. 1. november 2024.

Endringene i Omsetningsrådets regelverk følger av det som er bestemt i jordbruksforhandlingene, og er hovedsakelig språklige endringer, som for eksempel at begrepet «målprisvare» fjernes.

Overgangen til volummodell melk krever endringer i forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer. Dette sendes på høring, jf. forvaltningsloven § 37.

Videre er det nødvendig med endringer i retningslinjer fastsatt av Omsetningsrådet. Høring av retningslinjer er ikke et krav etter forvaltningsloven. Omsetningsrådet har likevel valgt å sende endringer av retningslinjer på høring. Det gjelder følgende retningslinjer:

- Retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter
- Kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten

Det foreslås også retningslinjer om informasjonsflyt i meierisektoren.

Endringsforslagene og forslag til retningslinjer om informasjonsflyt i meierisektoren ligger vedlagt dette høringsnotatet.

1. Merknader til endringer i forskrift om markedsregulering til å fremme omsetning av jordbruksvarer

Til § 1 Formål – avgrensing:

Første ledd omhandler produksjoner med målpris, mens annet ledd omhandler produksjoner uten målpris. Melk flyttes fra første til annet ledd. Dette medfører også endringer i ordlyden i første ledd ved at det skrives «produksjonen korn».

Til § 3-1 Markedsregulators rolle:

Første ledd omhandler produksjoner med målpris, mens annet ledd omhandler produksjoner uten målpris. Melk flyttes fra første til annet ledd. Dette medfører også endringer i ordlyden i første ledd ved at det skrives «produksjonen korn».

Til § 6 Informasjonsplikt og informasjonshåndtering:

Tredje ledd første setning slår fast at Tine plikter å «gjøre prisprognoser ett år frem i tid tilgjengelig for aktørene». Tine skal fastsette planlagt gjennomsnitt engrospris to ganger i året, slik at «ett år frem i tid» erstattes med «et halvt år frem i tid». Det legges også til at disse prisprognosene skal legges frem i forbindelse med offentliggjøring av planlagt gjennomsnittlig engrospris.

2. Merknader til endring i retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter

Til kapittel 1. Definisjoner:

Punkt 1 bokstav b definerer begrepet «noteringspris». Her fjernes begrepet «målprisvare» og erstattes med «representantvare».

3. Merknader til endring i kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten

Til kapittel 1 Formål:

Ordlyden «målprisvare» fjernes og erstattes med «representantvare».

4. Merknader til forslag til retningslinjer om informasjonsflyt i meierisektoren

Generelt om forslaget:

Innføring av volummodell melk vil gi Tine et nytt ansvar ved at de nå skal sette en prisambisjon i form av en planlagt gjennomsnittlig engrospris. For Tines konkurrenter er det viktig å ha et forutsigbart system. For å sikre tillit og legitimitet til volummodell melk og Tines ansvar som markedsregulator, er det behov for å etablere retningslinjer om informasjonsflyt i meierisektoren, slik det er for kjøtt og egg. Dette for å utfylle nærmere hva som ligger i Tines informasjonsplikt etter markedsreguleringsforskriften § 6.

De foreslåtte retningslinjene er laget med utgangspunkt i de retningslinjene som gjelder om informasjonsflyt i kjøtt- og eggsektoren, men er tilpasset meierimarkedet og informasjonsarbeidet i Tine. Omsetningsrådet kan utarbeide retningslinjer vedrørende praktisering av informasjonsplikten i henhold til markedsreguleringsforskriften § 6 femte ledd.

Til punkt 1. Tilgjengelighet:

Markedsreguleringsforskriften § 6 slår fast at markedsregulator skal sikre alle «markedsaktører» lik tilgang på informasjon om aktiviteter markedsregulator utfører i kraft av reguleringsansvaret.

Tine publiserer i dag informasjonen på sine nettsider, og det foreslås at retningslinjene om informasjonsflyt reflekterer det Tine gjør i praksis i så stor grad som mulig. Derfor foreslås det at det i punkt 1 også er et krav om at Tine gjør informasjonen tilgjengelig på sin nettside.

Til punkt 2. Markedsoversikt:

Punktet lister opp sentrale forhold i meierisektoren som markedsregulator skal informere om. Markedsregulator har også en plikt til å orientere om markedssituasjonen ved forespørsel.

Til punkt 3. Oversikt over sammensetningen på reguleringslager:

Det foreslås at markedsregulator «månedlig» skal oppgi oversikten over sammensetningen på reguleringslager, og ikke «ukentlig», slik det er for kjøtt og egg. Det vurderes for meierisektoren at en økt rapportering av sammensetningen på reguleringslager vil ha begrenset verdi for aktørene i verdikjeden, da salg av reguleringsvare ikke forekommer for melk som for kjøtt og egg.

Til punkt 4. Endringer i prisløype:

Innholdet i punkt 4 sammenfaller med markedsreguleringsforskriften § 6 tredje ledd annet punktum.

Til punkt 5. Prognoser for markedssituasjonen:

Det foreslås at markedsregulator skal utarbeide minst seks nasjonale produksjons- og forbruksprognoser i løpet av året.

Vedlegg

Vedlegg 1: Endringer i forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer

Vedlegg 2: Endring i retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter

Vedlegg 3: Endring i kravspesifikasjonen for rå melk under forsyningsplikten

Vedlegg 4: Forslag til retningslinjer om informasjonsflyt i meierisektoren